

L'oya é lo troglo

Seutta l'é la conta fran drola, entre l'oya é lo troglo. « Véen coui y et bon dé volé pieu at su pé lo sil ? », campe lai lo troglo. Pé cominsi l'oya fèi ghenca cas a la tchoza ma pé finì, totchè dundèn son orgueui, l'achète. « Poo troglo - pense l'oya - comèn t'a la fèi de gagni ? T'it l'ozé lo piquiò é délicà que y at fet lo Bon Guieu é mè sèi la réa dou sil ».

In songèn a seutta tchoza, l'oya invre se grose ale é sé campe dundèn lo vouiddo. Eunna quieurta désante é apré su, souténoùà é portà da l'ar tchada que l'apré duni rémoute lé mountagne. Man man qué mountae lé paéi, couattà dé bréngue é de pessé, y aon dja lasà la piasa a l'erba frésa dé mountagna, é apré a la nèi biantcha dé guiasì. Lé mite, ou fon de la valada, saon renque dé piquiode matche grize, perdouè dundèn lo ver di pra é l'ardjèn di torèn.

Ma l'oya n'ae panco prou, voulae fàye-la vére o troglo. É paè, in fèzèn de gro tor, tchertchae atre couràn é mountae incoa. Dé couràn todjor pieu frésé é pieu rée, malée à soumettre ; de couràn a rétugnì avó lé alé inverte, pé pa fae-se scapé ghenca un fi d'erba.

Oa, de su lai, se vèae renque lo sil bleu, é lo solèi y ée que eunna lumiéa biantcha senza chaleur.

Y at aruvà o limite què y ae panco dépasà, ghenca can, pién-a dé forse é de curiosité, y ae défià lo Bon Guieu. Ma si co son orgueil n'ae panco prou é pae, avó un dari sfor, l'oya sé campe désù un otra couràn, réa é djalà comèn lo queuss... é su !

Tot outor y é renmà que lo silanse ; l'oya sentisae lo sin cour batre pè lo sfor é l'er l'ie si forta què scapae ou mintèn de-z-ale totte alardjà pé la tugnì incó un momèn : jamai - jamè y ae mountà paé at : « Coui sat se lo troglo aruvve incoa a mé vére dé lai in bas », pensae l'oya, piéa de fierté, ma in si momèn, in djirensè, y é sembiae de senti un tchépi ?

Y ée lo troglo, y ae catcha-se dézot la sin ala é y ae restà lai to si tén. Lo troglo y ée pae piquiò que l'oya y ae ghenca apersu-se dé si cor senza pés, é y ae porta-lo tanque su lai ! Oa, dézot son regar stoun-à, lo troglo se grempae su pé lo sin croprión. Aruvà o do dé l'oya, ou mintèn dè sé grose ale, lo troglo in aviten-se

lo gnalèi

Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

¹**Troglo d'ye mignon.** Avó sé casque 10 gramme de pés, lo troglo y ét lo pieu piquiò ozé d'Oroppa apré lo roitelet. Dé caatéé solitée é indépèn, tchaque male révendique san partadjo lo sin territé. Y é curious qué dundèn lé gran fret seutta carestécca dé solitude sé prézènte. In tchi momèn tchertche la compagni dé sé sembiabio pé passé la nit insémbio rupaà é pé assoude-se un avó l'atro.

outor, fèi un piquiot saout é : « Djèi gagnà la compètisiòn, dit a l'oya. Oa, pé piézì, porta-mè in bas que seu fèi paé fret ».

Apré si jor lai l'oya y a ubia-se dou sin orgueui é lo troglo, demandà co ozé di fret, tcherce dé vai son cour djalà in partadjèn lo ni avó d'atre troglo, dundèn lé lon mis dé l'ivér.

lo gnalèi

Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

Tiré de :

Récit oral recueilli et adaptée par Daniel Fusinaz d'Introd

Texte Inédit

Collaborateur de Challand-Saint-Victor pour la traduction : **Claudia Courmoz**

La transcription a été soignée par le Guichet Linguistique

Mise à jour de la graphie : octobre 2013